

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДОК № ЧИСЛО 180. ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 180.

PIK VI. Ч. 13. СЕРЕДА, 25 МАРТА 1914. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY MARCH 25, 1914. No. 13. VOL. VI.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE „ROBOTCHYJ NAROD“ ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Mn.
Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“, одиноку соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знанє, яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“

Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can.

„Кадило“, найкрасний півмісячник для розвеселення пригнетених душ. Хочете веселощів, жартів, з'їдливої сатири, то читайте Кадило. Коштує лиш 2 дол. на рік, виходить 2 рази на місяць. — Посилайте гроші до: Kadylo, Box 482 Vancouver, B. C.

„Борба“

се одинока соц. демокр. півмісяч на часопис в ріднім краю! Хочете мати правдиві, не перекручені вістки про Вац рідний край, то пошлітьте лиш \$1½ на адресу: Borba, Czernowitz, Reissgasse 16, Austria, Bukowina.

„Добра Новина“

то такий журнал, на який давно вже чекав наш працюючий народ. В ньому подає ся найкрасше, найглибше знанє в дуже приступній формі. Хочеш бути просвіченою людиною, то пошлай \$1½ на адресу: Dobra Nowyna, Lemberg, ul. Skrzynskolko 12. Austria, Galicia.

Предплатники „Роб. Нар.“ дістають „Добру Новину“ по зниженій ціні, а то лиш по \$1.25. Гроші треба слати просто до Львова а до „Р. Н.“ треба написати картку про те, щоби редакція вислала „Добрий Новини“ потверженє, що посилаючий є предплатником „Роб. Народа“. Ми щиро припоручаємо нашим читачам отгартувати виданництво „Доброї Новини“.

Редакційна почта.

Д. Бабій — Gr. Rapids, Mich. — По книжки які бажаєте звернути ся до Руської Книгарні 850 Main St. Winnipeg, Man.

Хто може і мусить повалити нинішний лад?

Щоб усунути лихву, видерти одиницям жерело богатств і передати їх загальному — щоб усунути нужду і забезпечити кождому житє, може тільки пролетаріат і мусить, позаяк прикре положенє сеї класи пхає її нехотячи до борби проти існуючої системи.

Матеріально, економічно пора до перевороту вже надійшла, але маси народу снізилися ся, отже і розвій поступу значно опізни ся. Щоби перевернути сей ганебний лад, треба щоби половина пролетаріату була свідомо і zorganizована. Отже треба аще оворати очі, усвідомлювати і організувати.

Якою дорогою прийде сей переворот? Чи помічю політично-економічної борби, страйку і т. п.

Через висланє як найбільше соціал-демократичних послів до парламенту, легіслатур, міських рад, аби соціалісти могли затвердити те, що здобуто дорогою економічної борби.

Пра тім пролетарі повинні пам'ятати, що коли она ввійдуть до парламенту, тоді відновить ся і дух борби, та підуть скорше по витиченій дорозі, до нового ладу. Ми повинні старати ся його прискорити бо в нїм лежить наша будучність.

Розвій суспільного поступу до соціалізму є певного степеня матеріальною користю, але робітники можуть той розвій стримати або прискорити. Народови вільно повалити те, що йому шкодить. Отже коли робітники становлять більшість народу то і лад сей шкідливий мусить бути повалений тільки через робітників.

Новинки.

За богато церков.

Денвер, Кол. — Бувший під прызвітерянської церкви, Др. Роберт Ф. Койл, котрий в червни покинув свій пошівський фах говорив на зборах, що в Америці за много церков. Далше говорив він, свьщенствика різних релігійних сект не мають завадо вигідного життя, та після його думки, а часом будуть мусіли получити ся в одно, себто „одну шайку“ для получення свого життя, а лучшого здирства людей. Як також зазначив що в міру ширя ся просьвіта, чим раз то менше людей учашчає до церков. — Колиби справді слова др. Койла оповнили ся то попи сотворили би щось в роді тросту церковного, но а тоді з певністю ціна на молитва та збавленє душі піднесла би ся значнов гору.

Жінки оскаржили пока як не морального злодїя.

В Нью Йорку жінки за скаржили до суду пока Яко ва Г. Прайса, за його лайдацькі і неморальні поступованя з жінками.

Відні целібатники під покрішкою Христа навчають морали, а сама її не мають.

Звірський морд.

В Фоль Ривер, Мас, замордував якийсь Том Руткевич вдуву Таньку Білецьку на подвірю як вийшла з хати. Руткевич кинув ся на неї з ножем і майже цілком відрізав голову від тіла. Білецька мала 27 літ. Причина морду не звістна. Ос так виховує нинішний капіталістичний лад.

Наслідки безробіття.

В Нью Йорку наслідком безробіття і браку средства до життя, робітник Самуїл Мілер 24ї літ хотів самокіно умерти враз з старенькою матерею, напускаючи газу в кімнату. Сусїди, котрі мешкали близько застали Самуїла і його матір вже не притомними, і забрали їх до шпиталю. По магазині цвєно нажива, а робітник з голоду гине. Божий лад — нема що й казати.

Генеральний страйк в Перу.

Від давна вже розголошений страйк розпочав ся. Гандлевий і промисловий рух цілком стримавий. На улицах міста трамвай не курсують. До тепер ще більши хабарень не було.

Букстон, Йова.

В копальні наступила експлозїя угляного пороку. Двох робітників згинуло, инші з трудом вратували ся.

От часто робітника куда ся не повернеш то все смерть за плечима. За те ще й знуцають ся над ним прокляті.

Капіталісти ніколи не насятять ся робітничої крові, але робітників внов сами мусять положити конець жертвованю свого життя для не насичених драбів.

Денвер Кол.

Парлямертарне сьлїдство, яке провадить ся в полудневій часті Кольорадо, де страйкують гірники, виказує що міліція, узброєні „мальчики капіталізму“, під комендою генерала міліції Chasse допускали ся страшних надужуть над родинами страйкуючих: міліція під покрішкою пошукування збрў, робила ревізїї в домах гірників і рабувала по ся лаш вдало.

Генерал Chasse при предложеню сьлїдства вшав страйкарів за великі пальці в руках і в той спосіб тигнув зїзнаєня.

Як бачимо вільна Америка не богато рїзнить ся від „Маколушкової Расї“.

Трагічна смерть ученого. Неаполь, Італія.

Г. Марцалі, директор обсерваторїї на вулькані Везувія, а заразом професор неаполітанського університету згорів в часі сну в своїй спальні.

Причина огню не відома. Умерший належав до найбільших людей в тій галузі знаня.

З Бруксєлі, Белгія, доносять, що в копальні угляного Бракїна, пукла водопроводна рура. Сїмох робітників котрі були далеко від головного шибу утопили ся. Решта з трудом вратували ся.

Дебречин, Угорщина — доносять, що замаху на бїскупа Міклоша допустила його коханка, Бугарська котру бїскуп покинув разом з 9 літнім снком. Видво зотїла вїметитись на „святї“ голові.

Антикатолицька демонстрація.

Льондондерри — Ірляндія. — Католиків дізнали ту страху, коли дня 23. марта

рано зобачили, що майже на всіх католицьких церквах, виписано в ночи крейлою: „Проч з папою“. Вшало кільканайцять стрїлів коло домів замешканих католиками, однак жадного нещасливого случая до сеї пори эде не було. Католики боять ся дальших антикатолицьких демонстрацій.

Отсим пригадуємо,

що відділ наш У. С. Д. на Елмвуд, відсвяткує 100-ї роковини уродин

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

в недїлю дня 29. марта с.р. в MORROW HALL на TALBOT AVE.

Товариші і Товаришки приходїть вї в означений день і місце, щоб пошанувати нашого Прометєя. Вступ вільний! Комїтет.

Відділ з Елмвуд Ман.

на своїм бізнесовим мїтїнгу дня 20. марта 1914 прийняв одноголосно зїдуючі точки:

Протскол з конвенції Ф. У. С. Д. провінції Онтаріо і Квебек, без жадної зміни. Далше прийнято одноголосно проновою Відділом в Вінніпегу ексїкутиву У. С. Д. П. в Канаді, в повнї без жадної зміни.

За Відділ з Елмвуд Ман. Іваночко Василь Сєсак організатор секр.

Таку саму заяву надїслав відділ У. С. Д. П. з Колмен Алта.

Повідомлене.

Отсим повідомляю вїх членів юнїї I. W. W. 47. в Вінніпегу, що мїтїнг юнїйвий відбуде ся в сьлїдуючу недїлю дня 29. марта о гол. 3 по полудни, в галї на Mc Gregor і Pritchard. Кожний член мусить конечно явитись. Буде обговорювана дуже важна справа.

секр. Дм. Стечишин, Box 3627 Sta. B. Winnipeg.

Тунель межє Англією а Францією.

В Лондонї (Англія) відбули ся великі збори під протекторатом парламентарної комісії, в справі побудованя тунелю межє Англією а Францією. На зібраню були присутні міністерство війни і инші. Збори одноголосно ухвалили будувати тунель. Стверджено що тунель може принести великі користи а в разї війни можна знищити його дїямїтом.

Краяни!

Як хочете спровадити крєвних або приятелїв з Краю то тепер найліпший час. Шїфкарти дуже танї. Зайдїть до нас або напишіть лист, а ми Вам подамо вї інформації. Ми продаємо шїфкарти до старого краю по найнижших цінах і на найліпшї шїфа, котрі відходять що тиждня.

Ми посилаємо гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рївні гроші. Ми вже посилаємо гроші через довгі роки і анаємо акурат як посылати, спитайте людей тих що в нас вже посилали. Мівіаємо долари на корони і продаємо марки крайові і канадїйські.

Як не маєте сталого адресу, то можуть вашї листи прийти на наш адрес а ми їх оплатимо і Вам шїшлемо де скажете.

Alloway & Champion Limited.

667 Main St. Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель заграничного департаменту.

ОСЬ, ЩО МАЄ КАПІТАЛІЗМ НА СВОЇМ СУМЛІННІ.

Наслідком капіталістичного устрою з одного боку рознуєта і гоївність а з другого боку біда і нужда. І одно і друге шкідять людям, бо попадають в чим раз гірше п'янство, як ось приміром в самім Вінніпегу. Робітник вимушений до найдалших консеквенцій, а як лиш роздобуде 10¢, зараз іде до готелю, або по простому сказати шинквасу і поспієдних тих 10¢ віддає за смердячій плив, щоб лиш задурити собі голову та не дивитись на нужду своєї жінки і дітей. З часом розумієсь він стає налоговим п'яком і навіть тоді коли має спрмогу заробити на кусок хліба для самого себе та своєї семіі вальяєсь по готелях як безрога.

Шампани і вина не мають таких вбійчих наслідків для тих, що їх пють, як горівка для своїх приклонників [нуждарів]. Бо ті що пють вина і шампани лучше кормлять ся а з рештою і напитки менше шкідливі.

Капіталізм змушує робітників до взаємної конкуренції. Тому платня спадає і робітник не може заплатити собі вигідного помешканя та доброї їжі.

Сотки немовлят умирають на руках своїх матерей, які за багато працюючи і самі не маючи належної поживи не можуть дати її своїм вемовлятам. Умирають они також тому, що не з хоронені від зимна та протягів і полишені цілий день без опіки матерій, які мусять іти на зарібки.

Сотки дітей робітників умирають не маючи здорової поживи. Лише ті, що від уродження мають свільний організм остають ся.

Много робітників і жінок передчасно умирає насльідком тяжкої праці, журби і нужди.

Сотки робітників попадають в хоробу, бо за довго працюють а пожива їх за мало поживна. Капіталісти їдять що найліпше, робітники знов що найтанше і найгірше.

Лихий розділ праці, який тепер існує, розриває родинне житє. Много робітників опускають свій дім, жінку і діти незнаючи чи зможуть они помагати своїй семіі в дома та достарчати для нїєї поживи.

Під панованєм капіталізму повстають дуже часто супружества без любови, лише для хліба та грошей, так що людина продає себе за гроші.

Капіталізм витворює неморальність і проституцію, яка ширить ся переважно по великих містах.

Капіталізм примушує родичів висилати своїх дітей на роботу до фабрик, де вшчить їх тіло і душу. Дитина місто йти до школи і розвивати свій ум, щоб пізніше стати порядним горожанником, мусить йти до фабрики і заступає місце дорослого муцини за мізерну платню. Се є насльідком „вільної конкуренції“.

Капіталізм настроє ворожо одних робітників проти других. Він вбиває тебе робітнику і нуждає коли лиш йому забажає ся.

Капіталізм, щоби продовжити своє панованє має на поміч гвери і багнети, які переважно носять сині робітників. Він забирає молодих сильних людей, котрі місто працювати на хліб стають ся татарам цілого суспільства. Капіталізм забирає ваших синів та товаришів узброює їх, а вражі коли ви виходите на страйк виминаючись більшого куска хліба, висе лають їх щоб вас вбивали, як се не раз вже случалось.

Капіталізм змушує робітників голодувати тоді, коли нові продукта витворюють ся, коли средства поживчі гниють по складах та шпикларах.

Капіталізм спричинює всяку біду і нужду у робітників. Він спричинює безробітє, стримує цивілізацію і культури, а жене вас впрест до відвічної темноти та нужди.

Тому ми товариші робітники мусимо стати всі як один в ряди соціал демократії і повалити сей кривдячий нас лал.

Робітник в боротьбі не має нічо до страти хіба одну неволю та нужду, яку тепер зносять.

Хто є соціаліст?

- 1) Хто належить до соціал демократичної партії,
- 2) визнає програму партії,
- 3) сю програму після своїх сил ширить,
- 4) партію морально і матеріально спмагає,
- 5) належить до своєї фахової [заводової] організації.

Хто не належить до соціал демократичної партії?

а) Хто виступає проти програми партії, хто проти інтересів фахово зорганізованих робітників провинить ся, або

б) хто допустить ся якого нечесного діла, як може виповнювати її обовязки?

Хто хоче освоїти собі програму партії, мусить її наперед пізнати. Тому кождий член партії мусить її мати у себе і так її навчитися, щоби в кождому випадку міг її доказати.

Як маємо ширити основні засади програма партії?

а) Коли устно агітуємо і ширимо партійні

виання, б) коли пильно ходимо до товариств і на збори та віча, в) коли стараємо ся про розвій організації, г) коли скликаємо збори і закладаємо товариства. Кождий член партії повинен так починати агітацію, що устно ширить основні засади партії. Таку агітацію може всюди вести. В робітні, на фабриці, в копальні, під час праці, при забаві, під час подоржжі, на прогуляках та взагалі при кождій нагоді. А навіть і тоді, як дорога веде до церкви. Всюди, де збереть ся більше людей, можемо устно агітувати. Не треба се так розуміти, що треба на кождому, крочі кричати: „Я червоний соціаліст“, — бо таким пустим говоренєм тільки відстрапуєть ся людей.

Не будь також влізливим; до бесіди вибери собі відповідну пору. Не говори про такі теми, які твої співбесідники не можуть зрозуміти, або яких ти сам добре не розумієш.

Не насльідуй сліпо другого, але говори сам своїми власними словами.

Не важвай чужих слів, яких у щоденному житю не вживають.

Не говори тільки сам, але нехай і другі говорять. Своєюмо бесідникови відповідай усе річево, не будь нечестий, або крикливий, нікого не обиджай. Не марнуй богато часу на таких, яких саме матеріальне і політичне положенє пхає до другої партії.

Так як устно агітуємо, так мусимо й ширити видаєня партії. Тримай коло себе завжди газетку, відозви, брошури, щоби їх можна роздавати або позичити.

Постарай ся, щоби кождий, хто належить до соціал демократичної партії, читав і передплачував головний орган партії.

Агітуй, щоби люди ходили на віча та щоби політична і фахова організація повискувала як найбільше членів.

Партії помагаємо матеріально, коли точно платимо партійний податок та стараємо ся про се, щоби кождий член партії також точно платив партійний податок і коли крім того при кождій нагоді не забуваємо на партійний фонд. Підчас збірок не звертай ся безнастанно до тих самих товаришів, про яких знаєш, що й так виповнюють свої обовязки. Уважай, щоби таке збираєне не перемінило ся в жєбраннє. Памятай бути все звичливим.

Хто шкідить і почано прислугуєть ся соціал демократичній партії?

Сей, що обкраде або ошукає робітничу організацію, або буде зрадником на услугах поліції або ворожой партії; хто зрадить солідарність зі своїми співтоваришами, — одним словом хто прогрішить ся проти робітничої справи. Член буржуазної партії не може належати до соціал демократичної партії.

Соціал демократ не може бути членом такого товариства, що бореть ся проти основних змагань соціал демократії.

З буржуазними партіями можна тільки тоді йти в виборчій боротьбі, коли треба повалити реакційного, спільного, насильного ворога. Про се рішає егзекутива партії, ніхто з товаришів не сміє сього зробити на свою руку.

До несоціалістичного товариства або організації соціал демократови не міжно належати.

Після сього нехай поступає кождий член партії.

Др. Вогумір Шмерель
Переклад з чешкої мови К. Голіцинська.

СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЯ, СУСПІЛЬНА ГІГІЄНА І ОХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО.

Що до суспільної гігієни, соціал демократія вимагає завелена державної і громадської організації лікарської служби, безплатної лікарської помочи й ліків.

Коли лікарська поміч має стати безплатною, то лікарство не має бути ремеслом, а урядом, лікар не має бути залежним від гонорара своїх пацієнтів, а яко урядник має доставати платню з суспільних средств. Тільки при таких умовах лікар не буде дивитись на кишені пацієнтів, а виключно на — їх хоробу. Необхідним доповненєм безплатно лікарської помочи є безплатні ліки. Кроком до тої реформи є удержавленє аптек. Неправедливим є те, що уряд стає проти сеї вимоги, кажучи, що там підірвуть ся аптичні підприємства. Метою аптек є приготуванє ліків по приписам наукових інституцій. Аптичні-ж підприємства мають тільки одно стремління, найбільше заробити. Тому то ціна ліків досягла нечуваної висоти, самі апткарі усі свої сили присвячують винайденю різних спеціальностей, котрі в дійсности не мають в собі нічого нового, але котрі можна продавати з ще більшим зиском. Коли-б апткарство перестало бути промислом, що рахуєть ся в конжуренцію, на сьому богато зникав би як суспільний інтерес так і само апткарство. Капіталістичне суспільство має необхідним своїм насльідком визиск робітників. Інтерес капіталіста вимагає, щоби він платив робітникови як можна низьку платню

примушуючи працювати як можна найдовше. Праця злучена з тяжкою небезпекою для здоровля й житя робітників. При капіталістичному ладови робітник живе постійно в неевности перед безробітєм; на випадок хороби, втрати спрмоги працювати, старости, він не є забезпечаний.

Сям катастрофам робітники старають ся допомогти шляхом самопомочи в фахових організаціях Соціал демократія вважає, що доля робітничої класи не є цілком праватною річею її членів; ціла держава, ціле суспільство заінтересоване в сій долі. Буржуазний лібералізм тримаєть ся сеї засади, що держава не мусить мішати ся в справи робітника з його хазаїном. Хай краще спокійно придивляєть ся, як широкі веретви його горожан висисають ся меншістю і кидають ся в прірву біди? Хіба се не торкаєть ся її власних інтересів? Хіба кожде побільшенє робочого часу не докажує зараз же побільшеня злочинів?

Який тяжкий вплив на упадок моральности має те, що капіталісти, бажаючи неперервної праці, примушують до праці в ночи й жінок! Держава не може в своєму власному інтересі дивити ся спокійно на порядкованє капіталізму, бо се з необхідністю повело би до фізичного й духового знищення широких веретв народу, до упадку культури й цивілізації, а нарешті до знищеня й самої держави.

Соціал демократія бажає тому, аби держава сама законом обмежила капіталістичний визиск. Вона вимагає вилая закона про найдовший допустимий робочий час, про найнижшу допустиму платню, про охорону здоровля робітників при роботі, про охорону його родинного житя і т. д. Сього охоронного законодавства соціал демократія вимагає не тільки для робітників по фабриках, але також для робітників працюючих в полі, лісах, і т. п.

Фармери і соціал демократія.

(продовженє)

Трости збіжєві, компанії елєвейторів так стиснули канадійських фармерів, що ті без огляду на те чи хотять чи ні, мусять ся піддавати їхній волі, мусять робити те, що до вгоди капіталістам а не їм самим. Що ся квестія не улягає жадному сумніву, то свідчить нам про се теперішнє положенє а відтак поступованє фармерів.

Канадійський фармер працюючи в поті чола ціле літо або й можна сказати цілий рік на своїй фармі, мусить в осени продавати пшеницю чи инший продукт своєї праці за ту ціну яку дадуть йому компанії елєвейторів а не иншу. Навіть най добрійшу пшеницю, коли елєвейтори наповнені, мусить фармер продавати її за безцін, мимо того, що ціна збіжя досить висока. Скажете що се бізнес і так мусить бути. Так се бізнес, однак воє се лайдацький бізнес і не користний шкідливий фармерам. На такий бізнес потрафити ся здобути лиш чоловік без людського почутя, капіталіст, в котрім жадсба грошя ніколи не устає. Він без огляду на те, чи кождий елєвейтор, який приходить до його кишені мав би стати насльідком і тисячі людських трупів, забирє його з як найбільшим едоволенєм.

Властители елєвейторів (спіхлєрів) звязали се в лайдацькі стоваришеня-трости, де укладають ріжні плани після котрих обирають бідне населенє, так як лиш їм подобає ся.

Як фармери бідують се звісно їм самим, та кождому хто ся придивив їх житю ближше. Фармерам здає ся, що они мають дуже велике добродійство, коли компанія дає їм на кредит [борг] машини до оброблювани поля або коли банк випожичає грошя на закупно тих машинів. Се можна назвати добродійством, але не для фармера лиш капіталіста, котрий відтак тягне величезні зиски, здираючи великі процента, котрих фармер не є в спрмогї оплатити ся. В насльід чого капіталісти забирають назад машини а з ними вераз і фарму. — Так фармер (власитель) стає ся нараз бездомним пролєтаром.

Сьому воємоу вина лишє темнота яка межє фармерами (переважно українськими) па вує.

Жажда — мати свою власність до того осліплєє вас фармерів, що ви навіть не замічаєте як більшість вас попадає в чим раз то гіршу біду та нужду. Але ті з вас що вже задавлені і зруйновані пізнали, що значать брутална сила капіталізму і не підиркають її віддаючи свої голоси підчас виборів за чарку горівки. Але певно стали або стануть не стороні нашій, щоб адавити ту ненасичену гадливу і перевернути навівшний ганебний лад в котрім дуже велика більшість нуждаєсь.

Фармери! ви знаєте ту саму нужду, що і робітник міський, тому лучіть ся разом з ним під один червоний прапор і боріть ся заваєто о належні вам права. Старайтесь захопити законодатні тіла в свої руки бо лиш тоді будете малє спрмогу поліучити своє житя добиваючись більшого та красивого куска хліба. Для поліученя житя Ви повинні вступати в ряди соціал демократії, бо тільки она, яко вступниця поневодених, знає потреби бідних мас та бере ся за них завваєто.

3 ГОЛОД

Оповіданє.

„Молоді літа Пролєтара“

Моя мати лежала бо ціотє днів. Крім лі, що лежала коло мнє, не мала що Ганна, жінка нічного рожа, сама бідна, прїй троха росолу, а мати не хотіла його кажучи:

„Дай моїм бідним мені нічого вже не в я мушу вмирати.“

Як Ганна спитала радо вмирає, відпові: „О, так! Радо в жаль мені тільки мо них дітей.“

А день перед сме ворила:

„Тепер мені все нехай з дітми буде, бути, тільки щоб Бо увільнити мене від їх мук“.

Як вечеріло, при старший брат, що літ та елужив в тім семі у наймах у на киуєв ся до матері, її руки та плавав:

Ті руки не будуть вже більше мити, ні скоро не будемо мати рі!“

Як наплакав ся, п зад до свого пана. А молодша сестра п ся в лїжко біля мат зійшла ніч, стало темно, у нас була мала лямпа, але нафти, так що ми був сьвітла. В тім збули мати:

„Встань, синочку в печі, бо мені дуже“

Я встав запалив гонь запалакоти і жив ся назад в ліж виторіло в печі, збу не мати вдруге та мене:

„Встань та пошу же знайдеш де хот трісок, бо я того з втерджу“.

Так я став дру пошукав і знайшо дерева, яким рба печі.

„Так, так, мій тепер ходи назад д“

То були останні Я заснув і мав с рий не забуду хоє було й сто літ. М лось: Маги вмерла сумно сплакав, лиш дила ся назад, а я ти не знав, що дія скавав, тішив ся.

В тім я пробудив кімнаті було вже черний погляд з на материнє лице, ло біле. Уста були

Прав рука з виса Я вває її за голо ридати; „Мамо! М на не відповідала. На мій крик проб сестричка, Ми пла кийсь час, а пот нам лячно. Ми за бі голову покрив жали так, вмерла моя сестричка, аж чибріг брєт, котр вечера знав, що бу

Нащо вмерла мат не знав про се сказати. І ніхто о рив ся навіть.

3 голоду.

Оповідане.

„Молоді літа пролетаря“.

Моя мати лежала п'ять або шість днів. Крім бараболо, що лежала коло неї в місці, не мала що їсти. Ганна, жінка нічного сторожа, сама бідна, принесла їй троха росолу, але моя мати не хотіла його брати, кажучи:

„Дай моїм бідним дітям, мені нічого вже не допоможе, я мушу вижити.“

Як Ганна спитала її, чи радо вмирає, відповіла:

„О, так! Радо вмираю, жаль мені тільки моїх бідних дітей.“

А день перед смертю говорив:

„Тепер мені воно одно, нехай з діти буде, що має бути, тільки щоб Бог схотів увільнити мене від всіх моїх мук“.

Як вечеріло, шрибг мій старший брат, що мав 14 літ та служив в тім самім селі у наймах у пана. Вивинувся до матері, цілував її руки та плакав:

„Ті руки не будуть мене вже більше мати, ні чесати, скоро не будемо мати матері“.

Як наплакав ся, побіг назад до свого пана. А я і моя молодша сестра положила ся в ліжку біля матері. Як зійшла ніч, стало цілком темно, у нас була вправді мала лампа, але не було нафти, так що ми були без світла. В тім збула мене мати:

„Встань, синочку, запади в печі бо мені дуже зимно“.

Я встав запалив в печі, огонь запахлакотів і я положив ся назад в ліжку. Як вигоріло в печі, збудила мене мати вдруге та просила мене:

„Встань та пошукай, може знайдеш де хоч кілька трісок, бо я того зимна не видержу“.

Так я став другий раз пошукати і знайшов трохи дерева, яким розпалив в печі.

„Так, так, мій синочку тепер ходи назад до ліжка“.

То були останні її слова. Я заснув і мав сон, котрий не забуду хоч би мені було сто літ. Мені снилось: Мати вмерла, а як я сумно сплякав, вона пробудила ся назад, а я з радості не знав, що діяти. Бігав, скакав, тішив ся.

В тім я пробудив ся. В кімнаті було вже ясно. Мій перший погляд звернув ся на материне лице. Воно було біле. Usta були отверті. Права рука висала з ліжка. Я взяв її за голову і почав ридати: „Мамо! Мамо!“ Вона не відповідала. Вмерла. На мій крик пробудила ся сестричка, Ми плакали якийсь час, а потім стало нам лядно. Ми закрили собі голову покривалом і лежали так, вмерла мати, а і моя сестричка, аж по хвилі шрибг брат, котрий вже з вечера знав, що буде...

Нащо вмерла мати? Ніхто не знав про се докладно і сказати, і ніхто о се не журив ся навіть.

В кілька літ пізніше довідав ся я таки. Я просто закамив, коли один знайомий покойної моєї матері, сказав мені:

„Вона померла з голоду“.

Мені стало так, неначеб хто перетягнув перед моїми очима заслону. Я пригадав собі, що мати лежала шість днів без їди. Росіл, що принесла сусідка дала мати нам дітям.

М.Брокекельман.

V. Конгрес У. С. Д. П. у Львові.

В днях 1. 2. марта с. р. відбув ся у Львові пятый в ряду Конгрес української соціал демократичної партії Австрії, скликаний, об'єднаними Зарядами обох фракцій. На Конгрес перебуло 72 делегатів, які заступали 46 політичних і просвітних організацій партії.

Як делегат чесько-словенської соціал демократичної робітничої партії прибув на Конгрес ширий приятель українських робітників, заслужений вождь чеських робітників, голова клубу чеських с.-д. послав до парламенту, т. Антін Немец, від закордонної У. С. Д. Р. П. прибув т. Олександр Назарів, далі прибули делегати жидівських с.-д. партій, а другого дня Конгресу прибув делегат У. С. Д. П. в Канаді т. Евгений Гудайло, редактор „Робочого Народу“. Як гість був між иншими т. Фелікс Коц, старий революціонер, що за свою працю для пролетаріату перебув довгі літа на Сибірі.

Конгрес відкрив д-р Роман Яросевич, а по виборі президія, до якої війшли д-р Роман Яросевич, Микола Ганкевич, Осип Безпалко, Іван Жовнір та Антін Чернецький, Іван Квасниця і Рудольф Скибинський як секретарі, зголосив ся до слова т. Мелень та по відповідній промові, поставив слідуюче наглице виступаю, яке однодушно прийнято:

„Супроти заборони і переслідувань зі сторони російського уряду, зверненнях проти святакована Шенденкового кювілею на закордонній Україні, V. Конгрес У. С. Д. П., підняв рішучий і енергичний протест проти сього нового варварського насильства царського деспотизму над українським народом і п'ятує поведене російських властей як нікчемний злочин проти права українського народу стремити до як найсвобіднішого культурного і політичного розвитку“.

Реферат: Огляд партійного руху за останній час, виголосив Володимир Темницький та поставив таку резолюцію, яку, по переведенню дискусії, Конгрес прийняв: Пятый Конгрес У. С. Д. П. приймає до відома у словія злучи фракції „Вперед“ у фракцію „Землі і Воля“ у одноцілну українську соціал демократичну партію, уложені і прийняті на спільній конференції дня 1. лютого 1914. і переходить до обряд над справами, що стоять на деннім порядку Конгресу“.

По рефератах про організацію, які виголосили Осип Безпалко і Іван Кушнір, і по переведенню дуже живої і річової дискусії, ухвалено цілий ряд вносень. Про аміну партійного, статусу реферував Юліан Бачинський, потім по дискусії прийнято новий статут партії.

Реферат: Міжнародне положення української нації, виголосив Микола Ганкевич, який поставив отсю резолюцію: „Згідно з цілям Соціалістичним Ітернаціоналом, з постановами його Конгресів уборюємо і клебимо імперіалістичну політику міжнародну теперішних держав, що шляхом кровавих катаклізмів їде до скріплення капіталістичного вивиску, що кризами економічними веде до руйни широкі верстви суспільностей цивілізованого світу, а цілі народи і племена віддає дорогою колоніальних робітників на поталу капіталістичних держав міжнародного капіталізму.“

Поборюємо се політику в інтересі цивілізації і поступу, в інтересі мирного суспільного розвитку цивілізованого світу — в ім'я волі і самоостійності кожного народу, що є основою міжнародного братерства народів та коначним усиллям побіди соціалізму.

Міжнародна політика дипломатична капіталістичних великих держав для нас більше грізна, що найбільше острих конфліктів між державних — війна австрійсько-російська — дотикає безпосередно нашої України.

Супроти сього конфлікту що зі стихійною силою кожної хвилі може вибухнути подумям війни, ми заявляємо: Ми не є сторонниками, ми є противниками дивацької, великої державної політики австрійської, що в своїй коротко зористи діяльній демократії для мадярських олігархів і нехтуючи наради балканські — забуває, що тільки демократична, на автономії народів основана Австрія може сповнитися історичну місію — стати заборолем проти варварського походу царату на Европу.

Та нашим ворогом найбільшим є царат, що тепер — завдяки союзникам з Західної Європи, завдяки капіталістичній, імперіалістичній, реакційній Європі, веде дальше свою традиційну політику розбоїв — від Персії до Фінляндії, від Манджури до Балканів і до Карпат — аж до нашого краю, де останній безпечний захист має український народ.

І тому передовсім проти російської імперії звернувшись ми мусить на случай воєнного конфлікту — ціла енергія українського соціалістичного пролетаріату, так як нашою найближшою ціллю мусить бути розбиття царської імперії — бо тільки з руйною сеї імперії впаде остання твердиня всеєвропейської реакції, наблизить ся день політичної самоостійності України, надійде день триумфу соціалізму у всіх краях цивілізованого світу“.

Повисшу резолюцію, по довготривалій дискусії, ухвалено.

Реферат: Український пролетаріат а сойм, виголосив Теофіл Мелень. По дискусії ухвалено резолюцію: „Признаючи справу зрформована нашої крайової господарки, яка лежить в руках галицького сойму, назвичайно важною і певною, та розуміючи, що зрформована з можливе до переведення тільки на основі повної демократизації виборчої ординації, V. Конгрес У. С. Д. П. заявляє, що ухвалена соймом виборча реформа є не вистаржаюча і широкі маси працюючого люду дуже кривдять з особна Конгрес протестує як найбільше рішучо проти задержання куріяльної системи, проти плуральности та проти монстральної виборчої геометрії, яка не дає можливості перевести виборчої агітації і не позвалає на потрібний контакт між населенням а виборцями. Конгрес вважає тепер переведенню реформи виборчого закону тільки за вету до дальшої реформаторської ардії, до боротьби з одбуття ширших політичних прав в краю, о здобує загального, рівного, безпосередного і тайного права голосованя до сойму“.

До партійного Заряду зістали вибрані: а) Тенішній Заряд: Володимир Темницький, головою, Бачинський Юліан, Буняк Порфір, Ганкевич Микола, Гарасимець Микола, Кушнір Іван, Пана Олександр; заступниками: Лаврів Павло, Сіак Іван; б) Ширший заряд: Безпалко Осип, Гринюк Михайло, Жовнір Іван, Кременюк Іван, Мелень Теофіл, Партика Омелян, Пиріг Василь, Скибинський Рудольф, Сороневич Володимир, Чернецький Антін, д-р Яросевич Роман; в) Контрольна Комісія: д-р Ганкевич Лев, д-р Домбчевський Роман, Малинка Володимир.

На Конгрес прислали привітні писем а телеграмми: Центральний Заряд У. С. Д. Р. П. Росії, Заряд чесько-словенської с.-д. роб. партії, заряд німецької с.-д. роб. партії, Заряд словенської с.-д. на Угорщині, Заряд угорської с.-д. партії, російські соціал демократи, далі жидівський Кооріат, далі жидівський Кооріат, в Дрогобичі, українські робітники з Бременя, Дельменгорсту, Парижа моводечі робітники в Відні, б. посол до парламенту Яцко Остапчук, Андрій Шмігельський, Володимир Виницький, Лев Рибалка, робітники з Станіслава і вн.

В неділю, 1. марта, о 4. год. пополуни відбули ся

у Львові в селі „Сокола“ великі збори української академічної молодіжи, в цілі за протестованя проти заборони російським урядом святакована Шенденкового кювілею. На зборах явив ся делегат на Конгрес укр. с.-д. партії, посол до парламенту т. А. Немец, який до протесту Українців долучив свій протест іменем чеського робітництва. Довіду промову т. А. Немеца, звернену проти царського уряду і проти агентів царату в роді Кальфаца, переривано частими оплесками і окликами, а по її укінченню зготовлено бесідникови щирю овацію. На сих зборах промовляв також речник української робітничої соціал-дем. партії, т. Володимир Темницький.

ли такий Комітет; Григорій Ілащук, Олександр Кейван, Петро Калитчук, Юрій Калитчук О., Николай Ткачук, Николай Семетюк Ів., Іван Терентюк Вас., Дмитро Кейван; всі в Карлові. А крім того вибрано ще:

Семена Сандуляка Ів., і Василя Семетюка Дж., — в Гількреді; Юрка Кузика М., Леся Кузика Гр., і Грицька Федорука в Едмонтоні; Дмитра Костинюка П., — в Кір.

Вибраний Комітет має обовязок зайняти ся будовою Народного дому. Товариш Григорій Ілащук вложив на руки Комітету 1377 Корон готівки, яку привіз з Канади. А справозданє вложив як слідує

По \$10 вложили: Василь Калитчук, Григорій Ілащук Д., Іля Семетюк, Петро Костинюк, Юрій Никіфорук, Іван Максимюк, Николай Терентюк, Дмитро Іванічук М., Дмитро Костинюк;

по \$5 вложили: Михайло Фроляк, Петро Волощук, Іван Волощук, М. Івасюк Тим., Стефан Ілащук, Дмитро Сандуляк Ів., Юрко Лелюк, Яків Калитчук, Іван Ткачук, Іван Стракійчук, Петро Фербер, Михайло Фербер, Грицько Корпанюк, Николай Кузик, І. Кейван, Петро Кейван, Дмитро Сандуляк, І. Семетюк, Юрко Кузик, Василь Кузик, Юрко Терентюк, Іля Калитчук;

по \$4 вложили: Григорій Федорук, Дж. Семетюк, Николай Ілащук, Н. Семетюк, Стеф. Івасюк Коваль;

по \$3 вложили: Іван Кузик, Дмитро, Михайло Фербер, Юрій Івасюк, Стефан;

по \$2 вложили: Михайло Семетюк, Юрій Кузик, Іля Антолюк, Мих. Терентюк, Гр. Ілащук, Андрій Адрюк, Дмитро Калитчук, Іля Семетюк, Василь Семетюк, Григорій Кінах;

по \$1.50 вложили: Петро Терентюк;

по \$1 вложили: М. Андрусик, О. Грицько, П. Рішук, Н. Пентелюк, Сем. Берлад, Н. Григорічук, В. Кофлюк, Дж. Семетюк, Ф. Фолдук, Н. Возвічка, Н. Демілюк, Н. Салдуляк, М. Шкурча, Ів. Колішук, Н. Стофінчук, Юрко Калішук, Петро Манішук, П. Стечинши, Н. Андрусик, Д. Солух, Н. Галабурак, Моріс Чайкін, Н. Калитчук.

по 50ц вложили: Іван Ілащук, і Кузімір Ситник;

по 25ц.: А. Лехун;

по 20ц.: Л. Масенко.

Комітет будови Народного дому, як також всі громадяне Карлова, складають отсим щирю подяку Веім жертводавцям за так ширий дар. Хай живе соціалізм! який лучить працюючі маси до визвольної борби, Комітет.

WINNIPEG YARD
Redwood & McKenzie St.
Phones St. John 1132 - 910

TRANSCONA YARD
Melrose & Kanata
Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCONA

ДОСТАВЦІ РІЗНОГО РОДА МАТЕРІАЛУ ДЛЯ БУДОВИ.

Маємо стало на складі лати, гонти, вікна, двірі і всякя викінченя внутр. Тверде дерево спеціально до викінчуваня.

Всякого рода дерево, вуголь завжди маємо також на складі з Трансконої.

Подяка.

Під кінець місяця листопада 1913. р. по зєрнув до нашого села Карлова пов. Снятин, Галичина великий приятель наш, товариш Григорій Ілащук.

Село Карлів належить до найбільш погубових громад в сім повіті. Тут є товариства: Січ, Січові Стрільці, Читальня просвітні, Народна Січка, Кружок Сільського господаря, Жіноча громада і Сілка сист. Родель.

Над всіма товариствами держить провід Організаційний Комітет, котрий ширить партійну програму та дає Відділам товариств вказівки як їм працювати, щоби населеня скоро лемгнуло ся просвітно і економічно і зуміло скинути буржуазне ярмо.

Найбільшою потребою є під сию пору Народний Дім, де містив ся власне названий товариства. Земля під будову є вже, її купили до сілки товариства Січ, Читальня і Народні сілка, за платили 2000 Корон готівкою. Вей товариства працювали пильно, щоби придбати сько-словенської с.-д. роб. фондів, потрібних до будови Н. Дому, але і там за морем наші товариші не забули за річне село і, радо жертвували гірко за працюваня гріш на так важну ціль. Зібрані гроші праві сїди тов. Григорій Ілащук. Віз скликав щичас велике громадське віче, на яким вложив справозданє зі своєї заморської діяльності і вичитав імена і назвиска всіх тих приятелів поетупу, котрі вложили грошеві датки на фонд будови Народного Дому.

Тепер, згадавши Товариші на загальних зборах вобра-

Монтреал, Квеб.

Дня 15 відбулось у нас віче скликане нашим Відділом У. С. Д., на котре явилось споре число людей. Взявши так місце ві як

і поза місцені, говорили про теперішнє положення робітників. Бесідники в своїх горючих промовах вказали, що одним ратуном визволення робітництва з виніпного ярма є організація ся поневоленних мас під прапор Соціал-демократії, котра без вину бореться о визволення робітництва з під капіталістичного гнету.

Віче вичало дуже гарно. До відділу вписалось 12 нових членів.

На акціонери відспівано кілька революційних пісень і з окликами: Хай живе Соціал-демократія всі розійшлись домі.

пред. Н. Яворський
секр. С. Татарин.

Португалія.

Перед кількома тижнями відбувся в Португалії загальний зїзд залізничників стрійкарів котрий завдяки аргументованому промові і репресіям зі сторони республіканського уряду скінчився не вдало. В міністерстві прийшло до зміни на більше радикальне правительство. Проголошено амністію політичним арештантам і освободжено понад 200 людей. В останніх днях приходять до нового страйку залізничників. По всіх містах відбуваються демонстрації. Робітники скинули з себе дванадцять короля, а тепер бажають і ліпшого ладу.

Правибори в Міл-авке, Віс.

В Міл-авке відбулись правибори на різні міські уряди.

На майора міста з 4 кандидатів. Крім трох буржуазних кандидатів соціаліст бувши майор міста тов. E Seidel. Двох кандидатів, котрі дістануть найбільше голосів при виборах — стануть до виборів дня 7-го цвітня с. р.

Гарний сторож безпечности.

Як доносять, в Пінську недалеко помешканя начальника поліційної сторожи, ротмістра Панцера бавили ся діти. Одно з них потягнуло дзвінок при дверях Панцера. Обурений ротмістр вибіг з нагайкою, зламав одного 7 літнього хлопчину затигнув до помешканя і дуже немилосердно побив та викинув безпритомного хлопчину на улицю. Панцера віддано за сей звірський поступок під суд. Місто дитину вчили кидати на ню як лютий звір.

Париж —

Сенат французький визначив літвора мільона франків на надзвичайне узброєння. Э то 550 мільонів більше, чим попереднє міністерством жадало.

Ось тобі добродієність, Вони ухваляють а ти робити плати.

3 Вінніпег.

Дня 22 марта с. р. відбулось тут велике віче в справі надходячих виборів, окликане Відділом У. С. Д. в Вінніпегу. Гала в якій відбувалося віче була переповнена. Віче отворив тов. Ткачук, а разом обняв місце председателя. Перший з бесідників промовляв тов. Корейчук. В своїй промові, яку часто переривали оплесками, висказав яку цілющу соціал-демократію в політиці. Тов. Корейчук оповів докладно про розвій німецьких соціал демократичних партій в Німеччині та Австрії і зазначив що тільки через політичну борбу робітники зможуть повалити нинішній ганебний лад.

Другий з бесідників промовляв тов. Стефаніцький, котрий в своїй гарній промові представив присутнім значне політичне бачення робітників та який впливом мав на нинішнє суспільство. Відтак тов. Стефаніцький попросив присутніх до дискусії, в котрій давав так ясні і зрозумілі відповіді, що панки ворожо настроєні проти соціалізму які були присутні, не могли в жаден спосіб похрунути.

Промову тов. Стефаніцького прийняли вічевики з відчуттям щирого серця до соціал-демократичної партії. Коли лиш так дальше то свідомість пролетаряту швидко розвінчалась.

Відтак забрав голос еще тов. Чорний член юнії I. W. W. і в своїй мові зазначив що американські юнії доти не вийдуть на праведну дорогу, доки не визнають політичної борби.

Ще про святкованє роковин Тараса Шевченка.

Отсим хочу подати деякі свої погляди, що до святкованя 100-них роковин Тараса Шевченка вінніпегськими соціалістами. В першій мірі мушу зазначити, що з усіх вінніпегських товариств котрі святкували роковини Шевченка, відділ У. С. Д. відсвяткував найліпше від всіх, бо справді віддав пошанованя нашому героєви піснями эго бежалю.

Біограф Тараса Шевченка виголосит тов. Ткачук, котрий справді подав досить докладну історію життя нашого Прометєя. Потім сліддували деклямації, Тополя яку виголосила тов. а Матейчуківна і, Розрита могила яку виголосила тов. а Андрійчуківна. Сі дві деклямації випали дуже гарно, за що всі присутні надгородили їх бурєю оплесків. Промови товаришів Стефаніцького Гниди і Корейчука і деклямації товаришів Косовича, Лучака і Ткачука випали дуже вдоволяючо. Тут ізволю собі зазначити, що коли вінніпегські соціалісти надалше так гарно бу-

ПОШУКУЮ Григорія Федущка з села Буківна пов. Товмач, минулого року перебував в Вінніпег. Хто би о нім знав або він сам хай напише на адресу: Семен Сорока 281 Royce Ave. West Toronto, Ont.

ПРИЙМАЄ СЯ ПЕРЕД-ПЛАТУ НА

„Мужицьке видавництво“. Предплата на „Мужицьке видавництво“ вивисить для Канади два долари.

„Мужицьке видавництво“ з так гарним і корисним, що повинно знаходити ся не лише в кожнім товаристві і в кожній читальні, але навіть в кожній українській хаті.

Замовленя і гроші посилати на таку адресу: „Мужицьке видавництво“ в Коломиї, ул. Новницького ч. 21 Austria-Galicia.

дуть працювати, сневністю придбають собі много прихильників і товаришів.

Присутний.

На пресовий фонд „Р. Н.“

зложили: По \$1.00: Д. Качмар, Ю. Флїчук; по 50ц.: М. Кує, А. Новаковська, І. Флїчук; по 25ц.: Наталка Будник, Т. Лизун; по 15ц.: П. Мадрига.

Товариші з Монреал зложили

по \$2.00: М. Яворський; по \$1.50: А. Дмитрашин, Й. Опиханий, Т. Соколик; по 1.00: Ф. Опиханий, В. Романчук, Ів. Гнида, Ів. Крупельницький, Ів. Юзеньків; по 75ц.: Д. Гореєвич; по 50ц.: С. Татарин, М. Мірудька, М. Голодівська, М. Соколик, Т. Корчак, Т. Войчук, П. Федорів, Т. Джинджиристий, М. Пиндус, С. Юзяньків, А. Татарин.

Товариші з Вест Монреал,

по 75ц.: С. Мелемка, М. Ткачук; по 50ц.: В. Майданський; по 25ц.: В. Гамалюк.

Товариші з Лашіне

по \$2.00: Ю. Демедюк, Б. Вілецький; по 1.00 дол.: Н. Мошук, Н. Паламарюк, М. Курка, Н. Дяконюк; по 65ц.: Лев Никоряк; по 50ц.: А. Масьялюк; по 25ц.: С. Житяків, Я. Фирейчук.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ СКЛАДАЄМО ШИРУ ПОДЯКУ.

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Вовка, в дуже важній справі, походять з села Юрківки пов. Товмач, хто би о нім знав або він сам хай напише на адресу: Iwau Wowk 207 York St. Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ свого брата Юстина Василевича з села Дзвіняч, пов. Заліщики. Чотири роки як перебував в Канаді, перед 3 роками вїхав до Бритіш Колумбії і від тоді нема про него чути. Доходять вісти що він умер, однаковж коли би хто знав що онім, хай напише на поштыпу адресу, а листанє надгороду. Михайла Сухацька Р. O. Gimley, Man

ВЖЕ ВИЙШЛА

з друку і продаєть ся брошура під назвою: „ЧОГО ХОТЯТЬ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ.“ ціна юц.

Замовленя надсилайте на адресу: „Роб. Нар“.

ЧЕРВОНИЙ КОБЗАР

се дуже гарний збірник поезій і пісень робітничих Коштує лиш 10 ц. Адреса CZERWONYJ KOBZAR Box 3812 St. B. Winnipeg, Man. Canada

НОВІ КНИЖКИ

Руської Книгарні

РУСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ЛИСТОВНИК, 288 стор. 75ц. ЕЛИСАВЕТА, Мучениця на австрійським престолі у світлі правди, ціна 60ц. ІВАН ДУРАК, та інші оповіданя, ціна 25ц. ЛУЦЬ ЗАЛІВАЙКО і його син, з образками, 25ц. ЧО ШТАЛО СЯ З РУДОЛФОМ? 60 ц. ПІСНІ ПРО ЕЛИСАВЕТУ (5ц.) ІСТОРІЯ ПРО ДІВЧИНУ СИРОТУ 40ц. ПІСНІ ПРО КАНАДУ І ПІСНІ ПРО СІЧИНСЬКОГО (40ц.)

КНИЖКИ НОВІ З КРАЮ

ЛАТАЧКИ. 40ц. АВТОНОМІЯ УКРАЇНИ (\$1.25) З ФІЛЗОЗОФІ ПОЛІТИКИ. 75ц. СИНЯ ФЛОТА, СВИТОВА ПОВІСТЬ І, і П частю (\$2.50) ПОКАРАНА ЗРАДА, 40ц. МУЖИКИ М. ПАВЛІКА. Часть I. ОСІНЬ \$1.00 „ П. ЛІГО 1.00 „ III. ВЕСНА 1.00 „ IV. ЗИМА 1.00 Всі разом \$3.00.

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St., Winnipeg

Ширіть „Роб. Нар.“

АДВОКАТ І ПУБЛІЧНИЙ НОТАР

отворив свою канцелярію і перебрыває канцелярські і старокраєві справи. В кожній справі даю чесну і совіетну услугу. Перебрываю всі контракти купні і продажі. Обороняю в всяких справах судових так малих, як великих і т. п. Заходіть а не пожалуйте.

R. S. SHAKLEFORD адвокат і публічний нотар

854 Main St. Winnipeg Man.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ

Продаємо шіфкати за дуже тану ціну, а то: 3 Гамбург Роттердам або Атвверен до Вінніпегу \$40.00. З Лібави (Росія) до Вінніпегу \$45.00. Також дамо шіфкати на легкі сплати. Спішіть ся і спроваджуйте своїх крєвних, поки шіфкати тані, бо незадовго подоржють.

FENSON & SCHILLER

854 Main St. Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярія EDWARD WARSZAWSKI & Co.

Phone: St. John 1562. NOTARE Phone: St. John 1562. 834 Main Str., Winnipeg, Man.

Полагоджуємо всі старокраєві правні справи, продаємо корабельні карти до краю і з краю сюди, пересилаємо гроші як найтаньше і ведемо REAL ESTATE.

Важна новість!

Роскішний, всім знаний каталог під назвою: Збірник сили, здоров'я і довгого життя. Кожний дістане його даром, скоро присле свій адрес і поштову марку за 2 центи на адресу: LIMO DRUG CO.-LTD. 803. Main St. Winnipeg, Man

Русько-німецький шпиталь Dr. G. Kalichman-a

Спеціалне ліченє хоріб венеричних (сифіліс, трипер і други хірургичних, внутрішних, жіночих, очних і ушних Найновіше і найпевніше ліченє сифілісу „606“ проф. Ерліха. Ліченє полового безсилля, ліченє електрикою. Літаратуру виважу по кольоніях на надісланю задатку.

OFFICE & HOSPITAL 453 Selkirk Ave. Winnipeg. Phone: St. John 1772.

МОЛОДІ ЛЮДИ

Гарна нагода! Можете мати зарібок, коли учитеся барберського ремєсла в Moller College. Ми вичуємо сего ремєсла в протязі двох місяців. Щили скінчили курси можете зараб дістати посаду, або можете отворити самостійні шпаль. Маєте сотки освітла до вибору. Найбільший поштып за барберами з дипломами Moller's.

Від 9 год. рано до 4 год. по пол. годять і стрижуть на II. по. зібсцьм вадурно.

Дивіть ся лиш за адресою: Moller, на углі King St. і Pacific Ave., Winnipeg — або дальше на 1709. Broad St., Regina, і 239 Simpson St., Fort William, Ont.

Dr. A. SILVERMAN

Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг, Лічить також всякі недуги жіночі.

Ординує в офієі на: 395 Selkirk Ave. Телефон: St. John 1716.

ЛІЧИТЬ

канпель і застудженє бальзамом др Лонга. Коли не вилічить, то звернємо вам гроші. Флашка лиш 50 цт. у спеціаліст рецент

Bartletts Drug Store Корпюс Salter St. і Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

DR. T. G. MOXNES

ДЕНТИСТ.

620 1/2 Main St. Winnipeg.

Двері з Loggan Ave. Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

ГОДИННИКАР.

В посльдіньх днях я українськ свій ст-р та відновив склад годинників і продаю їх по ціні від 1-го до 45 доларів.

Направляємо годинники і висилаємо замовленя на провінцію точно і безпечно.

Вам давно знаний M. ALCIN 796 1-2 Main St. Winnipeg Man.

У Ванкувері

Руським адвокатом і публічним нотарем є Альберт І. Гудстон укінений правник. Член адвокатської спілки: Шудльц Скат і Гудстон.

Залагоджуємо тутешні і старокраєві справи що до купні і продажі землі та всіляк другі судові справи. Office: 208 Hastings St. East. Room 14. Vancouver, B. C. Phone: Seymour 6205.

ПО...
PIK VI.

„РО...“
(TE...)
THE UKRAINI...
THE ONLY UKRA...

ЧИТАЙ...
„Робочий...“
для цілої Амери...
мати кожний пр...
Хочеш знати, як...

„Робочий Н...“
Box 3658 (Sta...)
„Кад...“
веселєня приг...
з ідилої сатири...
на рік, виходит...
Kadylo, Box 48...

„Борб...“
на часопис в...
перекручені віс...
лиш \$1 1/2 на адр...
stria, Bukowina.

„Добр...“
який давно вже...
подає ся найкря...
ній форми. Хоче...
лай \$1 1/2 на адр...
skoho 12. Austr...

Предплатн...
ну“ по знижені...
слати просто д...
кортку про те...
потвержена, п...
Народа“. Ми ш...
гарне видавниц...

Біблоте...
випустила з дру...
ці...
Давно, дуже дав...
брошури, з котрої...
БІБЛІОТЕКА: ...
познайомлює чит...
красної літератури.
Гроші, п...
JON H...

Ми п...
рівні гроші...
силати, сп...
ни і продаж...
Як н...
адрес а ми...
Allo...
C. GEN...